



**Gemeente Renkum**

## Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team

Team Beleid Sociaal Domein

Nummer

Kenmerk

144635

Raad d.d.

24-11-2021

Paragraaf begroting

1

Portefeuillehouder

H.H.M. (Leonie) Rolink MCC

Steller

J.G. (Joan) de Graaff

Datum

30 september 2021

Onderwerp

**Vaststelling regionale gezondheidsvisie**

### Geadviseerd besluit

De herijkte regionale gezondheidsvisie vast te stellen als lokale richtlijn voor gezondheid.

### Toelichting op beslispunten

Gezondheidsbeleid is geen op zichzelf staand beleid, maar facet beleid. De nu voorliggende visie biedt ons ook nu weer actuele en integrale richtlijnen voor ons lokale gebruik, waarin dieper kan worden ingegaan op gezondheidsaspecten die daarbij aan de orde zijn. Denk daarbij aan bijvoorbeeld duurzaamheid, mobiliteit en sport in combinatie met schone lucht onder de noemer van milieu. Alle beleidsterreinen bevatten onderdelen van gezondheid. In deze en de vorige visie is daarom meteen een duidelijk verband gelegd met het sociaal domein de Omgevingswet en omgekeerd is deze visie verwerkt in onze ontwerp Omgevingsvisie.

Om deze verbinding nog duidelijker te maken, dat de aspecten van gezondheid onder alle beleidsterreinen vallen, hebben wij vanaf 2017, bij vaststelling van de vorige regionale visie voor lokaal beleid, het thema 'Gezondheid' als aandachtsveld ('kopje') al in zowel de college- als de raadsvoorstellen toegevoegd.

Wij stellen u derhalve voor om de herijkte regionale gezondheidsvisie (bijlage 3) vast te stellen als richtlijn voor de gezondheidsaspecten die te verwerken zijn in het gemeentelijk beleid.

### Achtergrond informatie

VWS publiceert per 4 jaar op basis van de Wet publieke gezondheid een landelijke nota gezondheidsbeleid. Gemeenten dienen vervolgens binnen 2 jaar na het verschijnen van deze landelijke nota lokaal beleid vast te stellen. Wij trekken daarin in regionaal VGGM verband op om te komen tot één nota voor de regio, met lokale handvatten.

December 2015 publiceerde VWS de richtinggevende landelijke beleidsbrief volksgezondheid 2016-2019. In aansluiting hierop is regionaal de keuze gemaakt om niet met een nota publieke gezondheid te komen maar met een visie die expliciet uitgaat van de verbinding tussen gezondheid en het sociaal- en ruimtelijk domein. Uw raad heeft deze visie als lokale richtlijn op 16 juni 2016 vastgesteld (bijlage 1).

In 2018 heeft landelijk de toekomstverkenning gezondheid plaatsgevonden hetgeen heeft geleid tot een andere benadering van gezondheid en gezondheidsthema's, namelijk een benadering gebaseerd op preventie vanuit de samenhang met het hele maatschappelijke veld:

*“De problemen die achter een verminderde gezondheid schuilgaan, gaan verder dan het gezondheidsdomein. Armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid, werkloosheid, een beperking, een lage opleiding of de kwaliteit en de inrichting van de leefomgeving hebben allemaal invloed op hoe gezond je bent en hoe gezond je je voelt.*

*Mensen in een kwetsbare situatie hebben daardoor een hoger risico op een slechtere gezondheid. Hun problemen bevinden zich op verschillende beleidsdomeinen en vragen dan ook om oplossingen die domeinoverstijgend zijn, zowel op rijksniveau als bij gemeenten. En bij voorkeur niet door te reageren op gezondheidsproblemen, maar door preventief beleid waarmee we voorkomen dat die problemen ontstaan”<sup>1</sup>*

Mei 2020 is de nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid vastgesteld (bijlage 2).

Voor deze nieuwe beleidsperiode heeft de regio de bestaande regionale visie herijkt. Dat heeft niet geleid tot ingrijpende aanpassingen omdat in onze eerste visie de verbanden tussen gezondheid, sociaal domein én de omgeving al zijn gelegd, vooruitlopend op de uitkomsten van de toekomstverkenning 2018.

## Beoogd effect

Het is de regionale bestuurlijke wens om zoveel als mogelijk vanuit één lijn naar de publieke gezondheid te kijken omdat de VGGM als uitvoerder de hele regio bedient.

Lokaal dient de regio visie, naast de landelijke beleidsnota volksgezondheidszorg voor richtlijnen en handvatten voor al het lokaal te ontwikkelen beleid.

## Kader

Wet publieke gezondheid als aanleiding.

Alle overige wetgeving die ons raakt in uitvoering.

## Argumenten

Gezondheidsbeleid is geen op zichzelf staand beleid, maar facet beleid. Dat betekent dat de uitvoering gemeente breed plaatsvindt. Alle beleidsterreinen hebben een verbinding met gezondheid. Daarom hebben wij vanaf 2017, bij vaststelling van de eerder visie, het thema 'Gezondheid' als aandachtsveld ('kopje') in zowel de college- als de raadsvoorstellen toegevoegd. Op hoofdlijnen vinden wij het thema gezondheid terug in de ontwerp Omgevingsvisie en ook in onze Perspectiefnota Sociaal Domein 2019 e.v.

Meer specifiek zijn de thema's uit de landelijke en regionale gezondheidsnota's verbonden aan al ons beleid, ter illustratie:

- Participatie schuldhelpverlening met voorkomen van armoede
- Minimabeleid met het verkleinen van achterstanden
- Lokale educatieve agenda met vergroten van kans gelijkheid in het onderwijs
- Jeugdzorg met o.a. zorg voor draagkracht van jongeren (stress, depressie)
- Wmo in het kader van beschermd wonen met langer zelfstandig thuis wonen

---

<sup>1</sup> Landelijke nota blz 5

- Duurzaamheid verbonden met luchtkwaliteit, milieu en mobiliteit
- Doelgroepenvervoer, waarin duurzaamheid ook terugkomt in het kader van luchtkwaliteit
- Veiligheid en bescherming met gezond en veilig opgroeien
- Jeugdgezondheidszorg met onder andere Gezonde start, zorg voor de eerste cruciale 1000 dagen
- Gebiedsgericht werken met o.a. langer zelfstandig thuis wonen, valpreventie enz.
- Woonbeleid met langer zelfstandig thuis kunnen wonen

Gezondheidsbeleid is evenmin alleen van de overheid. In eerste instantie is een goede gezondheid de verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. Daarbij geholpen door huisartsen, sportverenigingen, zorgverzekeraars, kinderopvang, onderwijs, zorgaanbieders enz. Daarom zijn de landelijke nota in samenhang met de regionale visie gezondheid voldoende richtlijn voor uitvoering binnen het brede spectrum van ons gemeentelijk beleid, in samenwerking met al onze maatschappelijke partners.

## Kanttekeningen

De herijkte visie heeft enigszins op zich laten wachten onder invloed van alle extra werkzaamheden (o.a. bij de GGD) die de Covid-19 crisis met zich meebrachten en brengt.

Bij de programma's die de landelijke nota aandraagt, kijken wij kritisch naar wat wij als gemeente al doen om te voorkomen dat we dubbel werk gaan doen, en maken wij steeds de afweging (binnen de bestaande kaders) of we verplichtingen op ons nemen die lasten verzwarend zijn, zonder dat daar een evidente meerwaarde aan toe te kennen valt.

## Draagvlak

Voor de regionale samenwerking in de Veiligheidsregio van de VGGM (Gelderland Midden en West Veluwe Vallei) werken wij vanuit één gemeenschappelijk gedragen document voor de publieke gezondheid. Al in de vorige periode is ervoor gekozen om met een visie te komen die door alle gemeenten gedeeld kan worden en op lokaal niveau passend te verbinden is met de betrokken leidende beleidsterreinen.

Ook nu weer is de voorliggende visie gebaseerd op de meest recente inzichten op het gebied van de publieke gezondheid, de verbanden met het sociaal domein en het ruimtelijk domein en de rol van de overheden. De voorliggende visie is in het Bestuurlijke Overleg Publieke Gezondheid van 10 juni jongstleden regionaal vastgesteld.

## Aanpak/Uitvoering

De visie geeft op het niveau van beleidsontwikkeling en uitvoering richtlijnen voor verbinding tussen het sociaal- en ruimtelijke domein. Deze richtlijnen nodigen uit om integraal samen te werken op lokaal niveau en waar nodig op regionaal niveau. Het zogenaamde 'radermodel' dat in de visie wordt gepresenteerd toont de duidelijke samenhang en de onderlinge verwevenheid van de diverse domeinen waarbinnen de gemeente actief is.

In de college- en raadsvoorstellen blijft het themakopje 'Gezondheid' nadrukkelijk opgenomen, zodat gezondheid integraal meegenomen wordt in alle gemeentelijke beleidsterreinen.

## Communicatie

Na vaststelling door de raad wordt de visie breed intern en extern gedeeld. De visie wordt gepubliceerd conform de hiervoor geldende richtlijnen.

De visie wordt ter kennisname aan de Adviesraad Sociaal Domein en de Jongerenraad verzonden.

### *Onderwerp*

vaststelling regionale gezondheidsvisie 2021 e.v.

### *Datum*

30 september 2021

### *Kenmerk*

144635

### *Pagina*

3 van 4

## Financiële consequenties

Niet van toepassing

## Juridische consequenties

Niet van toepassing

## WMO-aspecten

De visie verbind het sociaal domein met ruimtelijke ordening en betreft daarmee feitelijk het hele gemeentelijk domein op elkaar en dus op de Wmo.

## Gezondheid

Publieke gezondheid staat niet los van de maatschappelijke ontwikkelingen. In de visie hierop is tevens een duidelijk verband gelegd met de transitie en de transformatie van het sociaal domein en met de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet.

Gezondheid is in eerste aanleg de verantwoordelijkheid van onze inwoners, geholpen door onze samenwerkingspartners met gemeenten als soms verbindende en soms stimulerende factor.

De uitvoering staat dan ook niet op zich, maar is onderdeel van al het gemeentelijk beleid.

## Duurzaamheid

Niet van toepassing

## Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing

## Alternatieven

Gezien de regionale bestuurlijke wens de keuze om zoveel als mogelijk vanuit één lijn naar de publieke gezondheid te kijken en omdat de VGGM als uitvoerder de hele regio bedient, heeft het de voorkeur om de visie conform het voorstel vast te stellen.

### *Onderwerp*

vaststelling regionale gezondheidsvisie 2021 e.v.

### *Datum*

30 september 2021

### *Kenmerk*

144635

### *Pagina*

4 van 4